

Posudek vedoucího práce

k diplomové práci: Reivindikační žaloba v minulosti a v přítomnosti, Plzeň 2012

diplomanta Petra Nitky.

Zpracoval: Petr Dostálík

Autor se ve své diplomové práci zaměřuje na opochranu vlastnického práva pomocí *rei vindicatio*. Volby tématu je třeba pochválit, neboť se jedná o jedno s klasických, významných a přitom relativně stálých prvků soukromého práva.

Práce je zpracována s pomocí dostatečného množství pramenů a literatury – monografií, článků, judikatury z oboru právní romanistiky, civilisticky, obecné historie, soudní judikatury. Práce splňuje formální požadavky.

Autor zahajuje své pojednání přehledem významných okamžiků právních dějin z hlediska pracovního práva. Takový stručný, přehledný úvod je možno jen uvítat. Autor si všímá rovněž souvislosti hmotného a procesního práva, a krátce nastiňuje rozdíly mezi mancipační a nemancipační věcí a praetorským i bonitárním vlastnictvím. Vhodně vyzvedává, že *rei vindicatio* původně sloužila pouze k určení, kdo má *lepší právo* k věci, a že byla užívána pouze pro věci mancipační.

Popisuje pak, na základě dochovaných pramenů, průběh reivindikačního řízení v jednotlivých vývojových stadií římského civilního procesu, která jsou vždy doplněna o kapitolu o exekuci. Zaměřuje se spíše na obecnou charakteristiku soudního řízení, jeho jednotlivá stadia a procesní úlohy stran, reivindikace mu však slouží jako charakteristický příklad vedení sporu v tom kterém stadiu.

Značnou pozornost věnuje *praetorským interdiktům*. Autor sám uvádí, že směrodatné pro práci o reivindikaci jsou interdikty, jimiž se chrání držba. Tuto myšlenku by bylo vhodné rozvinout při obhajobě.

Ve druhé části práce se autor věnuje „moderní reivindikační žalobě“. Zde se s pomocí odborné literatury (Knapp, Spáčil, Randa), komentářů i bohatě používané judikatury vyrovnává s otázkou pojmu *reivindikace* v současném právu, extenzivním výkladem pojmu vlastník v otázce aktivní legitimity. Pro účely obhajoby by bylo vhodné rozpracovat, za jakých okolností může detentor použít reivindikaci proti oprávněnému držiteli. Krok za krokem probírá autor jednotlivé *prvky reivindikace* a srovnává je s římským právem. Klání se například k názoru, že lze vin díkovat podle současné právní úpravy i věc hromadnou, podobně jako stádo v římském právu.

Zabývá se i jednotlivými procesními prvky *reivindikace* v našem právu. Není mi zcela jasný autorův záměr rozlišit vydání držby a vyklizení nemovitosti.

Autor se zabývá i specifickými otázkami – zda je nutno označit nemovitost způsobem, který je předepsán pro vklad vlastnického práva do KN, zda a jak je možno vindikovat budovu na cizím pozemku. Zde by bylo dobré se zajímat o to, zda v případě, že bude žalováno pouze na vyklizení cizí stavby, zda může stavebník v takovém případě požadovat bezdůvodné obohacení za stavby, kterou musel zanechat na cizím pozemku.

Za velmi vhodné považuji i zařazení otázky součásti a příslušenství stavby. Zde bych autora předkládané práce požádal o jeho vlastní stanovisko – je podle jeho soudu nutné enumerativně vyjmenovat veškeré příslušenství stavby, a pokud ne, tak jaké kritérium by bylo vhodné použít pro rozlišení příslušenství, které bude sdílet právní osud věci hlavní a věci „volných“, jež zůstávají převodci?

Součástí práce jsou i možné obrany žalovaného. I zde je možno klást otázku, zda po zániku dejme tomu nájemní smlouvy bude žalováno na vydání věci z titulu nesplnění povinnosti vrátit pronajatou věc nebo z titulu vlastnického práva? Zde lze autora práce pochválit za samostatný úsudek, jestliže se domnívá, že po skončení oprávnění detentora k užívání věci je možno použít reivindikaci.

Domnívám se však, že není vhodné ztotožňovat pojem npřírůstek, užitek a plod. Mám také zato, že oprávněný držitel je podle současné právní úpravy povinen vydat užitky a oddělené přírůstky, ale může si ponechat plody.

V rámci problematiky konkurence reivindikační žaloby se autor vypořádal i s nároky oprávněného dědice k vydání dědictví. Na závěr pak provedl srovnání získaných údajů a neopomněl ani na úvahu *de lege ferenda*.

Je možno shrnout, že diplomantu se podařilo naplnit formální i obsahové požadavky, kladené na práci. Velmi vhodně zvolené téma dokázal úplně, fundovaně a samostatně zpracovat. Proto navrhuji diplomovou práci k obhajobě, a navrhuji známku *výborně*.

V Přerově dne 19.4. 2012

Mgr. Petr Dostálík